

שיעור על סוגיית שלוש הנשים

כתובות צ"ג ע"א

ישראל אומן

ישיבת בית אל, כ"א אדר, תשע"ב

		כתובה		
		100	200	300
עזבון	100	33%	33%	33%
	200	50	75	75
	300	50	100	150

125	100	200
	50	75

66%	200	300
	33%	33%

200	100	300
	50	150

מינוח

נגיד שחלוקה של העזבון

תואמת שניים אוחדין

אם כל שתי נשים מחלקות מה שהן ביחד מקבלות
 על פי העקרון של שניים אוחדין (חלוקה שווה של
 הסכום השנוי במחלוקת)

כמה חלוקות שאינן תואמות ש"א

	100	200	300
200	66%	66%	66%
133%	50	83%	
200	33%	66%	100
100	50	50	
200	50	70	80
150		75	75

"משפט" (עובדה מוכחת)

לא משנה כמה נשים יש
 ולא משנה מה סכום כתובותיהן
 ולא משנה מה גודל העזבון,

תמיד

יש חלוקה התואמת ש"א,
 ורק אחת כזאת.

בבא מציעא ב' ע"א

שנים אוחזין בטלית, זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי זה יושבע שאין לו בה פחות מחציה וזה יושבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו. זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי, האומר כולה שלי יושבע שאין לו בה פחות משלושה חלקים והאומר חציה שלי יושבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל שלשה חלקים וזה נוטל רביע.

רש"י על אתר

וזה אומר חציה שלי: מודה הוא שהחצי של חברו, ואין דנין אלא על חציה. הלכך, זה האומר כולה שלי יושבע כו'. כמשפט הראשון, מה שהן דנין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד בו פחות מחציו ונוטל כל אחד חציו.

תוספתא בבא מציעא

זה אומר כולה שלי וזה אומר שלי שלי האומר כולה שלי יושבע שאין לו בה פחות מה' חלקים והאומר שלי שלי יושבע שאין לו בה פחות משתות

יבמות ל"ח ע"א

ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי סבא ספק אמר ההוא גברא בר מיתנא הוא ופלגא דידי הוא ובני יבם אמרי אחונא את ומנתא אית לך בהדן פלגא דקמודי להו שקלי תילתא דקא מודו ליה שקל פש להו דנקא הוי ממון המוטל בספק וחולקין

בבא קמא נ"ג ע"א

שור שדחף את חברו לבור ... ר' נתן אומר בעל הבור משלם ג' חלקים ובעל השור רביע ... אמר רבא ר' נתן דיינא הוא ונחית לעומקא דדינא ... קסבר האי כוליה היזיקא עבד והאי כוליה היזיקא עבד. ודקא קשיא שלך, לשלם האי פלגא והאי פלגא, משום שאמר ליה בעל השור לבעל הבור, שותפותאי מאי אהניא לי.

קישורים למאמרים:

המאמרים נמצאים באתר הבית שלי: www.ma.huji.ac.il/~raumann

המאמר המקורי באנגלית משנת 1987 בספרות הכלכלית המקצועית:
www.ma.huji.ac.il/~raumann/pdf/45.pdf

המאמר בעברית משנת 1999 המיועד לקהל התורני:
www.ma.huji.ac.il/~raumann/pdf/Man%20with%20Three%20Wives.pdf

המאמר המקוצר באנגלית:
www.ma.huji.ac.il/~raumann/pdf/Game%20Theory%20in%20the%20Talmud%20Bl.pdf

שני מאמרים נוספים ב"המעין":

א. טבת תש"ע:
http://www.ma.huji.ac.il/~raumann/documents/hamaayanresponse3women_001.pdf
ב. תמוז תש"ע:
<http://www.ma.huji.ac.il/~raumann/documents/3wivesssecondpart.pdf>